

За незалежну, вільну українську науку!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЄВРОПІ

Вісті із Сарселю

Неперіодичний бюлетень Акції—С

Париж-Мюнхен

червень 1965

Ч. 4

НАПЕРЕДОДНІ ПОЯВИ ЧЕТВЕРТОГО ТОМУ ЕУ/2

Двадцятий зошит ЕУ/2 є в друку і буде закінчений під час, коли це число нашого бюлетеня дійде до читачів. Разом з цим буде закінчений 4-й том ЕУ/2, що охоплює гасла від «Крушельницький Іван» до «Місто». В цьому томі нараховуємо 1850 гасел, 440 ілюстрацій і 35 карт і діяграм, великий плян Львова. Серед гасел є 130 більших, написаних 52 авторами. Ці більші гасла — часто малі монографії — займають 210 стор., тобто 53% 4-ого тому; на менші припадає 47% об'єму. Ось найбільші й найважливіші з них (в дужках число сторінок): Кубань (16), Лемки (5), Ленін і ленінізм та Марксизм (разом 5), Лікувальні рослини (разом з таблицею 5^{1/2}), Ліс, лісівництво, лісове господарство, лісове законодавство і лісова освіта (разом 9 стор.), Література для дітей (3^{1/2}), Література (синхроністично-хронологічна таблиця 18), Літературна мова (2), Літературознавство (3^{1/2}), Львів (12), Мазепа (2), Манастири (3), Масонство (2), Машинобудівництво (5), Медицина, медична освіта і медичні журнали (разом 5), Мемуарна література (3), Міжнародні договори (3), Міжнародні організації (3), Мистецтво (хронологічна таблиця, 11), Місто (12).

Вже півтора року тому в першому числі «Вістей» ми інформували про збільшення об'єму ЕУ/2 і вяснювали в загальному, що вплинуло на це наше рішення. Ми згадували також в третьому числі «Вістей» про запізнення появи поодиноких томів. Ми писали, що 20-й зошит появиться на початку 1965 року. На ділі, вже пізньою осінню 1964 року було вискладано ³/₄ матеріалу, що мав увійти до 20 зошита, але пізніше ми мусли сім чекати кілька місяців на деякі складні статті, зокрема на статтю «Місто», бо їх не опрацювали вчасно автори. Крім того виявилось, що гасла, які мали увійти до 20-го зошита, виповнять і частину 21-ого, тобто ми збільшили й запланований розмір.

В цій розмові з читачами «Вістей» я хочу їх ввести до «редакційної лабораторії» й поінформувати про деякі труднощі праці редакції, які спричинюють повільний випуск поодиноких томів ЕУ/2, про причини збільшення об'єму ЕУ/2, про пляни дальшої праці над ЕУ/2 та про перспективи її закінчення.

Наші редакційні труднощі є тепер дещо інші, ніж на початку праці. Тоді — 13 років тому — нам бракувало матеріалів і книжок, зокрема якщо ідеться про представлення новіших подій. Згодом, в після-сталінський пе-

ріод — появилoся чимало праць, джерел, статистичних матеріалів із всіх ділянок українознавства, які нам треба використати. Появилася також УРЕ в Києві, яка, особливо в дальших томах, подала чимало цінного матеріалу. Як ми вже писали в ч. 1 «Вістей», поява УРЕ, що її «спровокувала» наша ЕУ, мусить вплинути як на поширення змісту, так і на напрям ЕУ/2. Ми можемо тепер присвячувати менше ваги «неутральним» гаслам, які не мають політичного значення, бо вони, назагал, добре представлені в УРЕ; це стосується до більшости гасел з географії й природи, точних і технічних наук, частково мистецтва й народного господарства, охорони здоров'я тощо. Нашу працю в цих ділянках значно облегує поява УРЕ. Однак, нам треба ще докладніше, як досі, висвітлювати ці події й факти, які є замовчені або й фальшиво представлені в УРЕ — гасла з ділянок: Церква, Українська еміграція й діаспора, Українські Визвольні Змагання та всі гасла, які мають в собі «політикум». Це є також однією з причин поширення змісту, а цим самим і розмірів ЕУ/2. До інших причин це повернемося.

Збільшення розмірів ЕУ/2 вимагає більшого вкладу праці. І тут слід згадати найбільші перешкоди ЕУ/2. Число її співробітників і видатність їхньої праці не збільшується, а скорше зменшується. Зокрема менше є авторів, які можуть віддати більше часу для ЕУ/2.

Чимало з наших співробітників і редакторів відходить у «засвіти» (під час праці над 4-им томом померли: В. Дорошенко, Є. Гловінський — редактор відділу «Народне господарство», М. Курах, О. Юрченко — співредактор ділянки «Право»; їх статті появилися ще у 4 томі), деякі з них не мають колишньої працездатности через похилий вік або не мають змоги слідувати за новою фаховою літературою. Інші наші автори обтяжені заробітчанською й науковою працею й не мають багато часу на писання гасел, особливо складних більших статей для ЕУ/2. Відносно легко їм написати статті з їхнього спеціального зацікавлення, але в ЕУ/2 є чимало статей з ділянок, якими наші дослідники спеціально не займаються.

Якщо автор не «сидить» в даній проблематиці й до написання статті мусить робити додаткові розшуки, то це займає іноді й кілька місяців. Де знайти таких авторів? Тому подекуди статті в ЕУ/2 це спільна праця кількох авторів, часом не фахівців з даної ділянки. Доля таких статей звичайно така: перший варіант, що потрапляє на стіл головного редактора після першої суттєвої (як правило, скорочення статті) і мовної редакції іде на рецензію до знавців даної проблеми; звичайно також посилаються запити до авторів з проханням вяснити деякі неясні місця, часом навіть переробити статтю вдруге. Після одержання зауважень рецензентів, їх посилається до автора, або доводиться і відредагувати головному редакторові другий варіант. Врешті після обопільного обміну думками, твориться третій, остаточний варіант. Інколи дістаємо цінні зауваження щойно на коректорських відбитках, які посилаємо ще раз фахівцям. Зрозуміле, що така процедура триває кілька місяців. Кожний зошит ЕУ/2 має «свої» статті, які ідуть до складу додатково і це запізнює появу зошита. Кожна така стаття має свою історію. 16-й зошит мав своїх «Лемків», яких мусів опрацьовувати головний редактор, тому що не знайшов фахових авторів і також з уваги на своє лемківське походження, 17-й зошит мав «Лікарські рослини», «лісові» гасла, «Літературу» і «Літературу для дітей» — еляборат, підписаний Р. М. (редакційний матеріал). Кілька літ тому ми втекли від написання цієї останньої статті — вона має й політичне значення й саме тому є дуже слабою в УРЕ — і зробили посилання «Дитяча лі-

тература, див. Література для дітей». Якимось не хотілось йти слідком за «Советскою Літературною Енциклопедією», де було два посилання: перше, як у нас, а друге «Література для дітей, див. Додаток» (який, до речі, ніколи не появився). 18-й зошит нам заблюкував «Львів», 19-й — «Масонство» й ін., 20-й «мистецькі» статті й складна синтетична стаття «Місто».

Крім того, нам бракує нині на еміграції фахівців з деяких галузей українознавства та є обмаль істориків, які б займалися найновішою історією України, зокрема добою Українських Визвольних Змагань. Тому ми інколи шукаємо авторів гасел і статей, хоча б серед не фахівців. Додамо, що далеко не всі ділянки ЕУ/2 мають редакторів в повному цього слова значенні; деякі з них лише читають й апробують відредаговані провізорично гасла в Сарселі. Й тут приходить до найбільшої перешкоди в редакції ЕУ/2: редакційне бюро в Сарселі є кількісно слабе. На нього припадає редакційна робота, мовна редакція, справа ілюстративного й картографічного оформлення та багато технічної роботи. Її більше, ніж на початку нашої роботи, а число постійних працівників ЕУ/2 в Сарселі зменшилося. Нових фахових сил, які хотіли б перейти на працю до Сарселю, нам не вдається здобути (хто ж покине Америку?). Ось і причини, чому так повільно появляються зошити й томи ЕУ/2 і чому, при збільшенні об'єму ЕУ/2 ми випустили тільки половину цілого твору.

Треба признати, що на збільшення об'єму ЕУ/2, а цим самим, й продовження часу праці над нею, вплинули й деякі огріхи головної редакції. Плян ЕУ/2 був заздалегідь опрацьований: перед тим як взятися до праці над 1 зошитом, був зладжений реєстр всіх гасел і устійнені їхні розміри. Але цього пляну ми не дотрималися, збільшивши число гасел і — що важливіше — їх розміри. Майже всі автори збільшили, часто кількакратно, розміри своїх гасел, а головний редактор не зміг їх відповідно скоротити. Зокрема розрослися розміри гасел, порівняно з пляном, у третьому й четвертому томах.

Чи є, серед цих умов можливості прискіпшення праці над ЕУ/2, а цим самим її закінчення? Відповідь: є, якщо буде змога змінити методи праці над дальшими томами ЕУ/2.

1. Мусить бути устійнене число й розміри гасел на літери Н—Я з таким розрахунком, щоб весь матеріал вмістився в 3-х томах (5, 6, 7). Цього пляну треба суворо дотримуватися авторам і редакції. Праця над цим ведеться.

2. Нам треба замовити всі бракуючі ще гасла у наших співробітників. Зокрема треба подбати, щоб одночасно діставати і відредаговувати споріднені між собою гасла, без уваги на те, до якого тому вони входитимуть. Досі ми працювали — з konieczности — «від зошита до зошита». Тепер треба працювати одночасно над рештою матеріялу. Особливу увагу нам треба присвятити статтям, які треба заздалегідь замовити. Цим питанням будуть присвячені найближчі місяці нашої праці.

3. Нашу роботу облегшить факт, що у нас є вже чимало гасел, призначених до дальших томів, та поява УРЕ.

4. Восьмий том міститиме додаткові гасла, доповнення до видрукуваних вже гасел, еррата й індекс. Доповнення матимуть на меті дати читачеві найновіший матеріал із всіх ділянок знання про Україну й українців.

Чи цей плян буде виконаний, залежить насамперед від снаги наших співробітників — авторів, редакторів поодиноких ділянок, рецензентів, та

всіх хто допомагають нам матеріялами, а також від доброзичливости широкого громадянства і передплатників, які творять фінансову базу для нашого спільного діла. Хочемо мати надію, що при Божій ласці й співпраці нашої громади, вдасться закінчити нашу Енциклопедію Українознавства.

Володимир Кубійович

П. С.

1. Ми були б вдячні читачам «Вістей», якщо б вони відгукнулися на заторкнені ось тут проблеми. Це поживить нашу розмову.

2. В найближчому числі «Вістей» спробую подати порівняння гасел на літеру М в ЕУ/2 з українознавчими гаслами на літеру М в УРЕ.

ПЕРШІ ПОЗИТИВНІ НАСЛІДКИ ПОЯВИ АЕУ

За останній час українська преса повідомила, що провінційне видавництво шкільних книжок в Альберті, в яких донині вся княжа доба нашої історії була включена до історії Московщини, заходами Відділу Комітету Українців Канади в Едмонтоні, включило — на основі підруничкової «Англомовної Енциклопедії Українознавства» — в підручниках, виданих у 1964/65 шкільному році княжу добу в історію України. Цей факт найкраще говорить про те, якою важливою є праця наукового осередку НТШ в Сарселі.

(З обіжного листа Централі Акції—С в Торонто)

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ НТШ—САРСЕЛЬ

Контрольна Комісія НТШ—Сарсель в складі: д-ра інж. Д. Піснячевського і о. рад. І. Яцкова (ред. О. Штуля тоді в Парижі не було), і в присутности: голови фінансово-видавничої Комісії о. шамбеляна М. Левенця, фінансового референта д-ра А. Фіголя і книговода інж. О. Мельниковича, — провірила 19 квітня 1965 р. в Парижі книго- і діловедення Т-ва за час від 1 січня 1964 р. до 31 грудня 1964 р. на підставі пред'явлених книг, інвентарів, перевірки рахунків НТШ в Мюнхені інж. Д. Пеленським і дир. М. Рудком, та затвердила пред'явлені річні рахункові замкнення і балянс.

ДО НАШИХ ПРЕДСТАВНИКІВ І КОМІТЕТІВ

«Вісті із Сарселю» одержують всі передплатники ЕУ/2. Крім того одержують їх у відповідній кількості ще наші Представництва й Комітети сприяння виданню ЕУ як інформативний матеріал у всіх наших акціях, а передовсім для розподілу серед жертводавців-фундаторів даної місцевости, які не є передплатниками ЕУ, і яких адреси нам не відомі.

Прохаємо подавати нам своєчасно зміну Вашої адреси!

Список ч.: 13

охоплює пожертви за 1964 рік, що надійшли безпосередньо або посередньо через наші Комітети чи то наших Представників до НТШ-Сарсель продовж того року:

З.Д.А.

Балтіmore

Анна Талан — через ред. «Свобода»	\$	5,—
Об'єднання Українців Америки «Самопоміч» — замість квітів на могилу бл. п. Б. Зеленого, через ред. «Свобода»	„	10,—
Анна і Семен Поліщук — з нагоди вінчання сина Ореста з Марією Сідляк	„	20,—
Данило Пісецький — збірка	„	59,—
Кредитова Кооператива — замість квітів на могилу бл. п. Подоляка	„	20,—

Б оф ф а л о

Інж. Карнило Дзюба — ч. Комітет	„	6,—
Осередок Пластового Сеньйорату	„	13,—
СУА — Відділ 49	„	85,—

Ч і к а г о

Збірка — замість квітів на могилу бл. п. д-ра Володимира Бялого: д-р Марія Пенсак, Емілія і інж. Кулик, Марія і сот. М. Петруняк	„	30,—
П. Гула — замість квітів на могилу братової бл. п. Ірени зі Сенкевичів Гула	„	20,—
Іван, Петро і Уляна Гула «Коляда»	„	22,—
Наталія Ільчук	„	2,—
Анатоль Лобачевський	„	20,—
Мгр. Володимир Ничай	„	3,—
Михайло Петруняк	„	5,—
Б. Рубчак	„	5,—
Кредитівка «Самопоміч» — через Д-ра Демуса	„	20,—
Д-р Роман Смик	„	150,—
Марта Заячківська — збіркова листа, замість квітів на могилу бл. п. Стефанії Турянської-Березовської, зложили: д-р Роман Барановський 3,—; Христина Волинець 5,—; Галя Губчак 5,—; Христина Стефанович 5,—; Марта Заячківська 5,—; Іванна Шпіталь 3,—; Стефанія Табенцька 5,—; Катерина Тарнавська 5,—; Стефанія Артимович 5,—; Ол. Питлярова 5,—; Т. П. 5,—; разом	„	51,—
Пласт — з нагоди посвячення прапора пластунок зібрали: М. Галяревич 325,— і д-р Помірко 60,—	„	385,—
Українське Лікарське Т-во Півн. Америки, Відділ Іллиной, через д-ра А. Горчинського	„	200,—
Самопоміч ОУА через УМХС-Мюнхен 50,— і «Писанка» 50,—	„	100,—

Володимир і Марія Чижик	”	20,—
Федер. Кред. Кооп. Самопоміч за вплати в 1963 р.: Йосиф Губчак 3,—; Іван Кравс 1,—; Тимотей Балабан 5,—; Володимир Прийма 5,—; д-р Филип Демус 40,—; разом	”	54,—

Клівленд

Д. і М. Хроновят — замість квітів на могилу бл. п. Е. Дрогомирецької	”	10,—
Ірена Грушкевич	”	5,—
Діана Місько	”	10,—
Організація Української Молоді ПЛАСТ	”	10,—
Союз Українок Америки Відділ 33	”	25,—

Дітройт

Д-р П. Біланюк — через проф. Кубійовича	”	85,—
Д-р Микола Гнатчук — замість квітів на могилу бл. п. Онуфрія Яківчика	”	25,—
Клуб Українських Градуантів — Дірнборн	”	20,—
Учителі Школи Українознавства ч. п. Корнеля Ніщименка	”	270,—
Пластуни т-ва «Провидіння» зреклися дивіденди через Ярослава Ромаха: М. Витягловський 0,64; Л. Гевко 2,88; І. Грушкевич 1,73; Я. Кривий 5,27; А. Мілянчик 4,—; Т. Петрина 0,54; Ярослав Ромаха 5,29; разом	”	20,35
СУА 56 Відділ ім. Людмили Старицької	”	50,—
Товариство Українських Інженерів	”	20,—
Д-р Володимир і Теодосія Богонович — замість квітів на могилі бл. п. Адріана з Лопатяків і Зенона Климичиних	”	15,—

Філадельфія

Інж. Лідія Бурачинська	”	5,—
Д-р Юрій і Стефанія Бережницькі	”	50,—
Є. Блавацька	”	10,—
Віктор і Наталія Яворські	”	25,—
Ірена Кашубинська	”	10,—
Д-р Богдан Скобович-Околот з родиною — замість квітів на могилу бл. п. Марти Попович-Заячківської	”	10,—
СУА Відділ 20 (в тому дол. 20,— замість квітів на могилу бл. п. проф. Володимира Дорошенка по дол. 5,— зложили: Анна Літинська, Розалія Когут, панство Ценки і Клявдія та Іван Гош)	”	200,—
СУА Відділ 59	”	25,—

Гартфорд

С. Садовська — замість квітів на могилу бл. п. Марти Заячківської	”	10,—
Товаришки — замість квітів на могилу бл. п. Марти Заячківської, збірка	”	64,—
УККА — Відділ в Гартфорді через п. Е. Гомотюк	”	109,—
Українська Кредитова Кооператива, через Ст. Чайковського	”	50,—

Нью-Йорк

Панство Храпливі — замість квітів на могилу бл. п. о. дек. Стиранки	„	10,—
Іванна Джус — замість квітів на могилу бл. п. Ірини Домбчевської	„	20,—
Панство Карпевичі — замість квітів на могилу бл. п. Михайла Галібея	„	15,—
Константин Кебало	„	25,—
Є. і З. Корчинські	„	20,—
СУА Відділ 1	„	120,—
СУА Відділ 64	„	230,—
Геруси і Царі, замість квітів на могилу бл. п. проф. Івана Вербяного	„	25,—
Ія і Любо Мацяки, через проф. Янова	„	10,—
Степан і Володимира Ріпецькі, замість квітів на могилу бл. п. д-ра М. Терлецького, через проф. Кубійовича	„	10,—
Володимир Савчак	„	50,—
Мирослава і Володимир Савчаки, замість квітів на могилу бл. п. Анни з Павликів Костик	„	30,—
Інж. Іван Гордіюк, через п. В. Савчака	„	100,—

Ютіка

Д-р Володимир Когутяк — замість квітів на могилу бл. п. д-ра Б. Недільського та радника Савина Дурбака	„	30,—
СУА Відділ 57	„	10,—

ЗДА — збірне

В. Балко — замість квітів на могилу бл. п. Климичина через ред. «Свобода»	„	10,—
Андрій і Катерина Бук — замість квітів на могилу бл. п. Ірини з Сенкевичів Гула	„	15,—
А. Бук, Пассейк — замість квітів на могилу бл. п. Ярослава Захаряевича	„	10,—
Роман Цегельський — замість квітів на могилу бл. п. Карпова, через ред. «Свобода»	„	15,—
Ілля Чайковський, Нью Гейвен	„	10,—
Марія Донцова	„	10,—
Родина Германів, Кліфтон	„	20,—
64 б. члени Тва «Січ» — через п. М. Яремка, Верміліон	„	660,—
Д-р Роман Ясінчук	„	30,—
Володимир Кебуз — замість квітів на могилу бл. п. Ярослава Захаряевича, через ред. «Свобода»	„	10,—
Анастасія Кочан — замість квітів на могилу бл. п. Осипа Кочана	„	25,—
Софія Гампидж — замість квітів на могилу бл. п. Осипа Кочана	„	50,—
Д. Кузьмів — замість повідомення про вінчання Дарії і Ярослава, через ред. «Свобода»	„	25,—
Іван Лакуста, Сейр	„	20,—

Семен Магальяс, Ньюарк	”	5,—
Проф. д-р О. Малицький, Чінчінатті, через проф. Кубійовича	”	70,—
Н. Н. — через ред. «Свобода»	”	20,—
Софрон Недільський — збірка, замість квітів на могилу бл. п. д-ра Богдана Недільського, зложили: Тетяна і Христина Кисілевські 20,—; Орест і Богданна Попелі 25,—; Богдан Ухач 20,—; д-р Дмитро і Оксана Ткачуки 25,—; Ольга Недільська 10,—; Василь і Надія Слободяни 25,—; д-р Микола, Ірена і Тарас Гнатчуки 30,—; Ігор Кутинський 3,—; Ярослав і Марія Гошоватьки 5,—; Петро і Віра Гнатюки 10,—; разом	”	173,—
Об'єднання Українців Америки, Вашингтон	”	50,—
Юначки з пластового табору «Шляхами віків»	”	35,—
Т. Романчук	”	10,—
Д-р В. К. Сайкевич — замість квітів на могилу бл. п. Осипа Севенького	”	25,—
Д-р Лонгін Шанковський — замість квітів на могилу бл. п. д-ра Богдана Недільського та д-ра Дубинського	”	20,—
Р. Сосенко, Жоліет — замість квітів на могилу бл. п. Осипа Севенького	”	25,—
СУА Відділ 54, Вільмінгтон	”	20,—
СУА Відділ 73, Бриджпорт	”	25,—
СУА Відділ 75, Денвер	”	10,—
Д-р І. Сидор — замість квітів на могилу бл. п. Берестянської через ред. «Свобода»	”	100,—
Д-р Д. Ткачук — замість квітів на могилу бл. п. С. Олексюка, через ред. «Свобода»	”	10,—
УККА Відділ Кемден, НЙ, через ред. «Листи до Приятелів»	”	20,—
Український Народний Дім, Лорейн, Огайо	”	10,—
П-ні О. Ващенко	”	10,—
Ученики проф. Івана Вербяного — замість квітів на Його могилу, зложили: Віра Бабій-Мотика, Роман Біляк, Володимир Дигдало, Степанія Зайферт-Степаняк, Леся Кисілевська-Ткач, Богдан Котис, Володимир Кух, Юліян Охримович, Леся Храплива, Люба Шавала-Туряньська, Мар. Швайковська-Зубрицька; разом	”	55,—
М. Захаряевич, Кент — збірка замість квітів на могилу бл. п. Я. Захаряевич, зложили: Роман і Лідія Чубатий 10,—; Антоніна Звадюк 10,—; Іван Кукіль 5,—; разом	”	25,—
Марія і Тадей Залеські, Ляриса Онишкевич — замість квітів на могилу бл. п. Галини з Лагодинських Залеської через В. Савчака	”	25,—
І. Заваликут — замість квітів на могилу бл. п. Шахновича, через ред. «Свобода»	”	15,—
Д-р Антін Жуковський, Стіл Дакота	”	200,—
Збірка — замість квітів на могилу бл. п. д-ра Богдана Недільського, через ред. «Свобода» — зложили:		
М. Стасюк, Нью Брітейн Конн		20,—
М. Гаврилюк, Сен Шарль, Міссурі		10,—
д-р Іван і Мирося Белеїв, Флядельфія		10,—
П. Хмільєвський, ч. п. Притула, Балтіморе.	”	50,—
проф. С. Глушко, Денвер, через ред. «Свобода»	”	10,—
о. д-р Володимир Левицький, Міннеаполіс, через А. Фіголя	”	5,—
проф. Іван Голембйовський, Нью Гейвен, через В. Савчака	”	200,—

КАНАДА

Едмонтон

Й. Е. Ніль Саварин, через проф. Янова	„ 100,—
інж. Микола Фляк	„ 20,—

Монтреаль

п-ні Гавдик	„ 10,—
Об'єднання Укр. Канад. Підприємців і Професіоналістів	„ 300,—
Рідна Школа, Роземонт — при церкві Успення Божої Матері	„ 50,—
Українська Народня Каса, дохід з річного балансу	„ 150,—
Українська Національна Кредитова С-ка, з балансу	„ 300,—

Найєгра Фолс

В. Островський — збірка з нагоди 10-ліття шлюбу д-ра Е. і Г. ПЛОЦАНСЬКИХ — зложили: о. Е. Вобовник 3,—; п-тво Площанські 10,—; С. Кислюк 2,—; В. Католик 2,—; В. Островський 2,—; Я. Дмитерко 2,—; В. Молодина 5,—; А. Дмитерко 2,—; М. Площанський 2,—; разом:	„ 30,—
Шевченківський Об'єднаний Комітет, дохід із свята	„ 88,85

Саскатун

о. Володимир Івашко	„ 40,—
д-р Степан Воробець	„ 15,—
Кредитова С-ка «Нова Говерля»	„ 200,—
о. Бачинський — збірка в Ветлфорд	„ 28,—
д-р Корнель Триліх, через ФДУК	„ 25,—

Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Канади через д-ра М. Небелюка — на фундацію одного зошита ЕУ — зложили:	
д-р Богдан Балько, Вінніпег	50,—
д-р Юрій Барчинський, Вінніпег	50,—
д-р Антін Базар, Торонто	100,—
д-р Степан Дершко, Саскатун	150,—
д-р Мирослав Гладишевський, Калгари	50,—
д-р Євген Гординський, Саскатун	150,—
д-р Петро Курило, Ту-гилс, Альта	50,—
д-р Степан Луговий, Вінніпег	50,—
д-р Антін Моспанюк, Торонто	50,—
д-р Мирослав Небелюк, Саскатун	150,—
д-р Ярослав Онуферко, Едмонтон	50,—
д-р Роман Романович, Вінніпег	50,—
д-р Степан Сабара, Вінніпег	50,—
	„ 1.000,—

Торонто

Зборівський Допомоговий Комітет — дохід із забави, через Теодора Беша	„ 100,—
Іванна Бригідер і Цибульські	„ 70,—
Кредитова С-ка при церкві Божої Матері, ч. П. Вігуса	„ 75,—
Ліга Українських Католицьких Жінок, «на писанку»	„ 52,50

Пласт, курінь УСП «Карпатські Вовки»	„	70,—
Українська Кредитівка, ч. В. Ситника	„	300,—

Віндзор

Збірка — з нагоди 50-літ. ювілею священства і подружнього життя о. Юрія Воднара — через меценаса Зеленого зложили:
о. Юрій Воднар 25,—; о. Юліян Габрусевич 5,—; д-р Дзюбановський 10,—; О. Чавс 1,—; Володимир Попадин 10,—; Михайло Петик 5,—; Ростислав Зелений 5,—; Олександр Серединський 5,—; Степан Когут 2,—; Володимир Москалюк 5,—; Богдан Зелений 5,—; Михайло Чухновський 5,—; Омелян Саламай 5,—; д-р Гавриш, Річард 5,—; Ярослав Дуб 10,—; разом: . . . . . „ 103,—
Пластуни новаци, збірка . . . . . „ 101,38

Вінніпег

Кредитова Кооператива Вінніпег Північ	„	25,—
Дмитро Микитюк	„	35,—
Українсько-Канадійський Інститут «Просвіта» (1958)	„	100,—

Канада — збірне

Анна і Іван МАЗУРЕНКО, Ізлінгтон, Онт.	„	1,000,—
Парохія церкви св. Духа, Гамільтон	„	25,—
Ірена Павликовська, Форт Саскечеван, в день ім'янин д-ра Т. Мацькова, замість квітів	„	5,—
Петро Захарія, Сарма Онт.	„	50,—

ІНШІ КРАЇ

Англія: ОбВУ — Відділ у Брадфордї деклярував 38 ф. — вплатив через М. Бахмата 5 ф.; Шевченківський Комітет для відзначення 150-ліття з дня народження Т. Шевченка в Брадфордї, через М. Бахмата 32:14:4 ф.; Комітет для відзначення 30-ліття голодової катастрофи в Україні — Брадфорд, через М. Бахмата 8:5:8 ф.; СУБ — Відділ в Чіддінгфолд «Сиденгорст» 5 ф.; Комітет для відсвяткування 150-літнього ювілею народин Т. Шевченка в Олдгам, зложений з представників: СУБ, ОУуВВ і ТсУНР, дохід зі свята 13:6:0 ф.

Австралія: Союз Українок — Відділ Суспільної Опіки в Сидней 39:16:9 ф.

Австрія: мгр. Ю. Костюк, Відень — замість квітів на могилу бл. п. полк. Андрія Мельника 93 фр. фр.

Бельгія: д-р Володимир Попович, Ганд 500 фр. фр.; проф. д-р Петро Зелений, Поппель 1140 бел. фр.

Франція: Софія Яблонська, Париж — 25,— фр.; Степан КОСТАШ, Абандон — 3.000 фр.; Олесь Кот — Меноваль 150,— фр.; інж. О. Мельникович, Париж 300,— фр.; д-р І. А. Мусянович, Париж 150,— фр.; І. Стасів, Париж 150,— фр.

Італія: ЙЕ Кир Іван Бучко, Рим 150,— дол.

Німеччина: Акція-С: д-р Маркіян Заяць 105,— нм.; Іван Керестіль 48,— нм.; Володимир Козак 71,50 нм.; Михайло Рудко 48,— нм.; д-р Атанас Фіголь 346,— нм.

ПЕРЕСУНЕННЯ РЕЧЕНЦІВ

В останньому числі нашого бюлетеня за грудень 1964 р. (див. «Вісті із Сарселю», ч. 3) ми подали деякі реченці у зв'язку із закінченням четвертого тому ЕУ 2. Ми сподівалися, що останній (двадцятий) зошит четвертого тому ЕУ 2 появиться в перші місяці цього року. Проте, на жаль, його поява запізнюється з двох від редакції незалежних причин: а) через непередбачену спізнену присилку авторами ряду статей і б) через технічну зупинку при виготовленні пляну міста Львова, що мусить увійти ще до четвертого тому.

Так як тепер представляється справа, четвертий том ЕУ 2 може явитися тільки в жовтні цього року. У зв'язку з цим постає потреба пересунути деякі терміни, що про них була мова в нашому грудневому бюлетені, а саме:

1. Продовжується реченець знижкового вношення передплат для дотеперішніх і для нових передплатників до 31 грудня 1965 р. (було до 1 липня 1965 р.).

Іншими словами, текст поданих умов передплати ЕУ 2 на стор. 3 грудневого (1964) числа «Вістей із Сарселю» є нині у відповідних точках:

«...2. Дотеперішні передплатники можуть забезпечити собі одержування дальших чотирьох томів (5—8) —

а) або, вплачуючи не пізніше як до 31 грудня 1965 р. повністю ще раз дотеперішню передплату...

3. Нові передплатники можуть скористатися з умов для дотеперішніх передплатників, поданих під 2, тільки за час від 1 січня до 31 грудня 1965 року...»

2. Всі матеріали, що мають бути використані в списку фондаций ЕУ 2 в четвертому томі, мусять прийти до Сарселю найпізніше до 1 вересня 1965 в. (було: до 1 березня 1965 р.)

БІБЛІОТЕКА НТШ-САРСЕЛЬ

одержала в 1964 р. такі книжки від авторів і видавництв, за що складаємо щиру подяку всім жертводавцям (продовження списка):

Драй-Хмара Михайло. *Поезії*. Нью Йорк, 1964. Накладом дружини автора. 295 стор. Вступна стаття «Драй-Хмара як поет» Оксани Ашер. — Дар дружини поета.

Луців Лука. *Маркіян Шашкевич*. Біографія і характеристика творчості з додатком усіх оригінальних творів поета. Нью Йорк, «Свобода», 1963. 118 стор. — дар видавництва.

Драган А. *Український Народний Союз у минулому і сучасному*. (1894—1964). Джерзі Сіті - Нью Йорк, «Свобода», 1964. 160 стор. — дар в-ва.

Кравців Богдан. *Остракізм у шевченкознавчій бібліографії*. Мюнхен, 1964. Відбитка з журналу «Сучасність», ч. 3 (39). 1964. 16 стор. — дар автора.

Орел Артем. *Словник чужомовних слів*. Частина I. А-К. Нью Йорк, 1963. 480 стор. Друк.: А. Орел. 363 Grove St. Perth Amboy, N. J. USA дар автора.

Горбач Анна-Галина. *Особливості епічного стилю українських народних дум*. Париж-Мюнхен, 1960. 14 стор. Відбитка із Збірника НТШ ч. 169. — дар автора.

Володимир. *Слово золоті діядеми*. Лондон, «Орден», 1963. 23 стор. — дар автора.

Гуменна Докія. *Скарга майбутньому*. Роман, Нью Йорк, «Слово», 1964. 321 стор. — дар автора.

Домазар Сергій. *Замок над Водаєм*. (Роман-спомин). Мюнхен, 1964. Авторське видання. 248 стор. — дар автора.

Ребет Лев. *Світла і тіні ОУН*. Історично-біографічний додаток Дарії Ребет. Мюнхен, Український Самостійник, 1964. 131 стор. — дар видавництва.

Шевчук Тетяна. *На престіл майбутніх днів*. Поезії. Вінніпег, 1964. 79 стор. — дар автора.

Бачинський Леонід. *Нотні видання поезій Т. Шевченка друковані у США і Канаді*. (Бібліографічні матеріали). Клівленд, Огайо, 1964. Відбитка з альманаху «Гомін України» за 1964. — дар автора.

Туркало Кость. *Тортури*. (Автобіографія за большевицьких часів). Київ-Нью Йорк, «Наша Батьківщина», 1963. Мемуарна бібліотека. 204 стор. — дар автора.

Качуровський Ігор. *Новела як жанр*. Науково-популярна довідка. Буенос Айрес, 1958. 30 стор. — дар автора.

Качуровський Ігор. *Село*. (Поема). Новий Ульм, 1960. 32 стор. — дар автора.

Солтикевич Ярослав. *Шлях У.С.С. до Маківки*. Торонто, 1952. 13 стор. — дар автора.

Солтикевич Ярослав. *Привороття*. Записки лікаря УСС про один фрагмент трагедії УГА в 1919—20 рр. Торонто, «Наша Слава», 1955. 29 стор. — дар автора.

Солтикевич Ярослав. *Салют останньої сотні*. В 50-ті роковини збройного чину Українських Січових Стрільців. Торонто, 1964. Видано старанням Видав. Комітету Коша Братства УСС в Канаді 64 стор. — дар автора.

Величківський Микола. *Століпінська земельна реформа*. Лондон, 1964. Відбитка із «Визвольного шляху». 15 стор. — дар автора.

Мошинський Юрій. *У світ мистецьких чарів*. Враження з подорожі. 63 мистецькі ескізи Оксани і Юрія Мошинських, Чікаго, 1963. Накладом авторів. 327 стор. — дар д-ра Юрія Фединського.

Українська Кредитова Кооператива «Відродження» в Аргентині. Звіт за рік 1963. Буенос Айрес. 32 стор. — Дар Кооперативи «Відродження».

Чикаленко Левко. *Уривки зі спогадів з років 1919—1920*. Нью Йорк, «Наша Батьківщина», 1963. 167 стор. — дар видавництва.

Народне слово. *Збірник сучасного українського фолкльору*. Упорядкування, передмова, вступ і примітки Юр. Семенка. Нью Йорк-Мюнхен, Вид. Союзу Земель Соборної України Селянської Партії, 1964. 128 стор. — дар видавництва.

Пелехович Богдан. *Нарис американського патентного права*. (Чікаго). Накладом Т-ва Українських Інженерів Америки, 1962. 110 стор. — дар видавництва.

Бойчук Богдан. *Вірші для Мехіко*. Мюнхен, В-во Нью-Йоркської групи, 1964. 19 стор. — дар автора.

Маланюк Євген. *Серпень*. Поезії, книга IX. Нью Йорк, В-во Нью-Йоркської групи, 1964. 72 стор. — дар видавництва.

Тарнавський Зенон. *Дорога на Високий Замок*. Новелі, оповідання, нариси. Торонто, 1964. Накладом В-ва «Гомін України» — Торонто та Ін-ту Української Культури в Америці — Детройт. 255 стор. — дар «Гомону України».

Українське студентство в Америці. *Пропам'ятна книга СУСТА* з нагоди десятилітньої діяльності. Балтіморе-Нью Йорк, 1963. Союз Українських Студентських Товариств Америки. 156 стор. (великий формат, багато знімок). — дар видавництва.

Шаян Володимир. *Шлях життя і творчости М. Коцюбинського. 1864—1964*. Лондон, 1964. 21 стор. (великий формат — цикльостиль) — дар СУБ в Лондоні.

Світлій пам'яті Василян-Піонерів. 1902—1962. Мондера, Вид. ОО. Василян, 1963. 120 стор. — дар видавництва.

Фурман Артур. *Під прапорами Бандери*. Лондон, Українська Видавнича Спілка, 1964. 184 стор. — дар видавництва.

Марунчак М. Г. *Канадійська Теремовля*. Місце першої української Служби Божої в Канаді. Вінніпег, Загальна Бібліотека «У.К.Т.», 1964. 40 стор. — дар автора.

Одарченко Петро. *Світова слава Шевченка*. (Т. Г. Шевченко в світлі світової критики). До 150-річчя з дня народження поета. Чикаго, Український Публіцистично-Науковий Інститут, 1964. 56 стор. — дар видавництва.

Острук Ярослава. *Провалля*. Повість. Чикаго, 1961. Друкарня М. Денисюка. 191 стор. — дар автора

Острук-Сосенко Ярослава. *Оля*. Повість. Мюнхен, 1963. Друк «Логос». 151 стор. — дар автора.

Максимчук Юліян. *Каталог українських недержавних марок*. Доповнення 3. 1964. Шикаго, Укр. Філателістична Бібліотека, 1964. 97 стор. — дар автора.

Ми Божі діти. *Книга про великі в нашій душі Божі діла*. З німецького переробив о. Іриней Назарко ЧСВВ. Торонто, Вид. ОО. Василян, 1963. 196 стор. — дар автора.

Нотатки з мистецтва. ч. 2. 1964. Об'єднання мистців українців в Америці. Відділ Філадельфія. — дар видавництва.

Вовк Віра. *Юність*. (вірші). Мюнхен, Молоде Життя, 1954. 62 стор. — дар автора.

Вовк Віра. *Зоря провідна*. (вірші). Мюнхен, Молоде Життя, 1955. 74 стор. — дар автора.

Вовк Віра. *Елегій*. Мюнхен, Українське Видавництво, 1956. — дар автора.

Книш Ірена. *Патріотизм Анни Йонкер*. Вінніпег, 1964. 192 стор. — дар автора.

Парфанович Софія. *Такий він був...* Історія одного пса. Поезія для молоді. Джерзі Ситі-Нью Йорк, «Свобода», 1964. 198 стор. — дар автора.

Парфанович Софія. *Чарівна діброва*. Оповідання і нариси. Чикаго, 1964. Накладом автора. 204 стор. — дар автора.

Гольдельман С. І. *Жидівська національна автономія на Україні*. (1917—1920 рр.). Мюнхен, Ін-т для вивчення ССРСР, 1963. 109 стор. (великий формат — цикльостиль). — дар в-тства.

Правничий Вісник. Неперіодична публікація Товариства Українських Правників в ЗДА. Кн. 1. 1955. 119 стор.; кн. 2. 1963. 256 стор. Нью Йорк. — дар видавництва.

Перший Шематизм Торонтської Української Католицької Єпархії. 1948—1963. Торонто, Видання Торонтської Єпархії, 1963. 208 стор. — дар видавництва.

Святе Письмо Старого та Нового Завіту. Повний переклад, здійснений за оригінальними єврейськими, арамейськими та грецькими текстами. Переклад тексту о. Івана Хоменко ЧСВВ. Рим, Вид. ОО. Василіян, 1963. 1070 + 352 стор. — дар видавництва.

Богословія. рр. 1943—1963. Том ХХІ-ХХІV. кн 1-4. Рим, Українське Богословське Наукове Товариство, 1963. 168 стор. — дар видавництва.

Типікон. Уложили слуги Божі Митрополит Андрій і Архимандрит Климент Шептицькі — студити. Рим, 1964. Научні і літературні публікації «Студіон», Студитських монастирів, ч. I-II. 344 стор. — дар видавництва.

Марусин Мирослав, о. *Погляд на виховання кандидатів духовного стану на Україні*. Рим, 1964. Відбитка з «Богословія» т. ХХІ-ХХІV (1943—1963). Видання «Богословіє» ч. 31. 55 стор. — дар видавництва.

Мазуренко Галя. *Пороги*. (поезії). Лондон, 1960. Вид. «Дніпрові Пороги». 72 стор. — дар автора.

Іларіон, Митрополит. *Митрополит мученик Арсеній Мацієвич*. Історична монографія. Вінніпег, 1964. Накладом Ініціативного Комітету при Інституті Дослідів Волині. 275 стор. — дар Інституту Дослідів Волині.

Володимир. *Баянда лісового шуму*. (поезії). Лондон, «Орден», 1965. 32 стор. — дар автора.

Кравців Богдан. *Доля українського шевченкознавця в УРСР*. Пам'яті Михайла Михайловича Новицького. Мюнхен, 1964. 14 стор. Відбитка з журн. «Сучасність» ч. 6. (42) 1954. — дар автора.

Вивід прав України. Документи і матеріали до історії української політичної думки. Впорядкування, вступна стаття і довідки Богдана Кравціва. Нью Йорк, «Пролог», 1964. Суспільно-політична бібліотека. ч. XV. 250 стор. — дар впорядника.

Андієвська Емма. *Первні*. (поезії). Мюнхен, «Сучасність», 1964. 35 стор. — дар автора.

Прийма Василь, о. *Володарка Піренеїв*. Тулуза-Париж, 1964. Накладом автора. 78 стор. — дар автора.

Соловій Мелетій, о. ЧСВВ. *Божественна літургія*. Історія-розвиток-пояснення. Рим, 1964. Записки ЧСВВ. Серія II. Секція I. 422 стор. — дар видавництва.

Полонська-Василенко Н. *Історичні підвалини УАПЦ*. Вид. 2. Рим, 1964. Записки ЧСВВ. Серія II. Секція I. 127 стор. — дар видавництва.

Биковський Лев. *Михайло Олексієвич Ветухів. (1902—1959)*. Вінніпег-Денвер, 1964. Бібліотека «Нового літопису», ч. 3. 32 стор. — дар автора.

Винар Любомир. *Князь Дмитро Вишневецький*. Мюнхен, 1964. Українська Вільна Академія Наук у Німеччині. Історична Секція. 95 стор. — дар автора.

Чарнецький Антін. *Спомини з мого життя*. Лондон, «Наше слово», 1964. 143 стор. — дар видавництва.

Альбом 50-ліття Пласту. 1911—1961. Нью Йорк, Видання Пласту при співучасті Пластових куренів «Червона Калина» та «Чота Крилатих», 1964. 272 карток знімок. Великий формат. Впорядники Михайло Пежанський, Тиміш Білостоцький. — дар видавництва.

Витанович Ілля. *Історія українського кооперативного руху*. Нью Йорк, Товариство Української Кооперації, 1964. 624 стор. — дар автора.

Зореслав. *З ранніх весен*. Вибране. Літ. ред. Б. Кравців. Нью Йорк, Накладом «Карпатського Союзу», 1963. 115 стор. — дар автора.

Пастернакова Марія. *Українська жінка в хореографії*. Друге доповнене видання. Вінніпег-Торонто, Накладом Союзу Українок Канади з Фундації ім. Наталії Кобринської, 1964. 238 стор. — дар автора.

Гнатишин Андрій. *Пісні для голосу і фортепіано*. Musikverlag Josef Dörr Wien Y. 1964. 60 стор. (великий формат) — дар композитора.

Мацьків Тимотей. *З-над Дністра на канадійські прерії*. Мій життєвий шлях. Едмонтон, 1963. З друкарні: «Українські вісті». 208 стор. — дар автора.

Перхорович Ю. *Шевченкові образи Матері Божої на Волині*. Мюнхен, 1964. Відбитка з журн. «Рідна Церква» ч. 60. 1964. 14 стор. — дар видавництва.

Бібліографія праць Професора Євгена Онацького 1917—1964. Уложив М. Гаврилюк. Буенос Айрес, 1964. 59 стор. Спілка Українських Науковців, літераторів і мистців. Здійснено заходами Міжорганізаційного Ювілейного Комітету під патронатом Української Центральної Репрезентації. — дар проф. Євгена Онацького.

Північне сяйво. Альманах. Упорядкував Яр Славутич. Едмонтон, «Славута» у співпраці з Літературно-мистецьким Клубом, 1964. 144 стор. — дар упорядника.

Hrynioch Ivan, Dr. *Die Zerstörung der Ukrainisch-Katholischen Kirche in der Sowjetunion*. Würzburg, Augustinus Verlag. 38 S. — дар автора.

(Далі буде)

НА ФОНД БІБЛІОТЕКИ НТШ—САРСЕЛЬ ЗЛОЖИЛИ В 1964 Р.:

6. 4. 1964	— д-р Теодор Михайлівський, Вінніпег — Канада	. \$	10,—
12. 5. 1964	— д-р Микола Радейко, Норвегія	. . . . . „	150,—
24. 6. 1964	— Марія Пастернак, Канада	. . . . . „	2,—

Всім жертводавцям щиро подяку складає

Заряд бібліотеки НТШ-Сарсель

Звідомлення з Акції—С за 1964 рік
появиться в наступному (5-му) числі «Вістей із Сарселя».

ПОЯВИВСЯ НОВИЙ ЦІННИЙ ТВІР НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ
видання НТШ в Європі

TARAS ŠEVČENKO
Sein Leben und sein Werk

Unter der Redaktion von
JURIJ VOJKO und ERWIN KOSCHMIEDER

1965. XVI, 492 Seiten mit 12 einfarbigen und 8 mehrfarbigen Tafeln,
Leinen DM 68,— (\$ 18,—)
OTTO HARRASSOWITZ — WIESBADEN

Ця ґрунтовна праця намагається дати чужинецькому читачеві всебічний образ Тараса Шевченка як поета-мистця, як політика і як людини. В ній подаються деякі загальні моменти історично-описового характеру, історичні документи, коментарі до деяких творів, а в перекладі — зберігається по можливості стиль поетичних образів «українського пророка».

В систематичному представленні біографії Шевченка автори дають проблематику неповторності його творчого генія і стараються визначити його місце в європейському духовому світі та його вклад в літературну скарбницю Заходу. Листи, щоденник, спомини і свідчення сучасників, твори, . . . уможливають безпосереднє пізнання поета. Також широко розглянута мистецька діяльність Шевченка як маляра.

Крім статей обох редакторів, знаходимо ще статті М. Глобенка — «Шевченко в советському літературознавстві» і В. Бутника-Сіверського «Шевченко як маляр». Також подана докладна «шевченкіяна». Автори намагаються не тільки зацікавити Захід Тарасом Шевченком, але й захопити німецькомовний світ для наукових студій про великого Українця.

Замовлення можна слати на адресу нашого Товариства.

Société Scientifique Ševčenko
27, rue des Bauves, Sarcelles (S. & O.) France. (tel.: 582)
Ševčenko Gesellschaft der Wissenschaften
8 München 27, Laplace Str. 24. Germany. (Tel.: 48 03 72)

„Logos“ GmbH, Buchdruckerei u. Verlag, 8 München 19, Bothmerstr. 14